

« Illud nuptiale convivium est Eucharistiae Sacramentum, istud convivium in Cœna Domini fuit paratum. » S. Augustinus vero dicit: « Ecce quam lem sententiam merebitur audire, qui ad convivium nuptiale, id est altare Dei aut ebriosus, aut odium in corde retinens presumit accedere. » Idem quoque S. Thomas nobis suggerit monitum inquiens¹: « Si recte, si pie ad cœlestis Regis nuptiale epulam accedere cupimus, prius aurum illud charitatis ignitum quo locupletemur, apostolico moniti consilio nobis emamus, et vestibus albis puritatis et sanctitatis, ne nuditas nostra appareat, nos induamus. » Sacrum Concilium Tridentinum nobis non tam hodiernarum processionum magnificentiam quam devotionem et reverentiam unice nobis recommendat, dum ait: « In processionibus reverenter et honorifice per vias et loca publica circumferatur. » In concilio quoque provinciali Mediolanensis per S. Carolum habito dicitur²: « Pio religiosoque apparatu, solemnique celebritate circumferatur. » Ex quo loquendi modo deducitur, hodierna die reverentia et obsequii interni, in animarum nostrarum puritate fundati præ ceteris omnibus vel maxime curam habendam, denum vero curandos esse exteriorum ornatuum apparatus.

DISCURSUS IX

ECCLESIA IN HODIERNIS PROCESSIONIBUS PASSIONIS CHRISTI OPPROBRIA RECOMPENSAT, MORTISQUE EJUS VICTORIAM ET TRIUMPHUM OB OCULOS NOBIS PONIT.

IDEA SERMONIS. — 1. Pater æternus Filii sui humiliations recompensavit dum viveret in terra. Ecclesia humiliations Christi in hoc Sacramento pro posse recompensat. — 2. Quem tempore passionis sua Hebrei et Gentiles derisioni habuerunt omnes gentes hodie adorant. — 3. Triumphus Christi triumpho romanorum confertur. — 4. Prosequitur eadem materia.

Videmus Iesum propter passionem mortis gloria et honore coronatum. Ad Hebreos, cap. II, 9.

1. — A prima et æterna veritate Christo Domino nostro pronuntiatum axioma est: *Omnis qui se humiliat exaltabitur*; ac proinde in nullo magis adimpleri debuit, quam ipso, utpote qui in probrosa morte sua ad infimum humiliationis gradum se demiserat³; *Humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis.* Imo si bene consideretur, incomparabiliter major humilitatis demonstratio fuit, quod ille infinitæ Majestatis Deus se instar alicujus frustri panis, nobis vilissimis

¹ S. THO., c. 3 de Fest. Corp. Christi. — ² Act. Eccl. Med. — ³ PHIL., II, 3.

terræ vermiculis, e millenarum potius iniquitatum, quam luti sordibus plasmatis, idque ad usque mundi finem devorandum dederit. *Æternus quoque Pater Filium suum etiamnum in terris mortaliter viventem exaltavit*, idque toties quoties exigentibus id occasionibus, notabiliter se humiliavit et abjectus. Mox enim ut in stabulo abjectissimo nasci voluit novam quoque in cœlis stellam exoriri fecit, tresque Reges orientales ad eum adorandum e regionibus suis per eamdem evocari fecit. Quando per circumcisionis impressam cicatricem in aliorum peccatorum numerum se recenseri dignatus est, mox Pater æternus gloriosissimum illud Jesu nomen ei colitus imponi voluit, ad cuius nudam pronuntiationem *omne genuflectitur cœlestium, terrestrium, et inferorum.* Quando se in Jordane a Baptista baptizari permisit, mox celum apertum est super eum, clarumque de eo testimonium cunctis hominibus reddidit dicens: *Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui*, atque insuper caput ejus in columba specie descendit Spiritus Sanctus. Quando instar cunctorum criminorum antesignani super monte Calvariae in duorum latronum medio crucifigi voluit, lugubri statim tristisque amictu Solem Pater æternus contexit; montes sese dividere, terram tremere, velum templi scindi, et rumpi per medium, ipsumque per centurionem et justum latronem præconizari fecit, tanquam verum Dei Filium, quod idem alii quoque omnes verum esse etiam confitebantur, qui *revertebantur percipientes pectora sua.* Verum enimvero per fidem vestram vos obtestor dicte sodes, cum Christus Dominus unquam actum aliquem commiserit magis heroicum ipsamet institutione hujus augustissimi Sacramenti? Quodnam infinita illa majestas, *quam cœli capere non possunt*, subire poterit majus vilipendium suique contemptum, quam quod in eo subiit, quando sese invisibili eidam hostiæ atomo inclusit, ut vermemquemdam vilissimum nutritet, seque huic nostræ fragilitatis putredini et pulvere uniret? Jam de facto perspicue ei notum erat, quod corpus suum paulo post a traditore illo, cui dixerat, *Diabolus est*, tradendum esset, ut a barbaris dilaniaretur, quodque non minores injurias et probra ad finem usque mundi a plurimis sibi rebellibus recepturus esset; similiter quod hisce sacramentalibus speciebus delitescens murum quoque et tinearum dentibus corrodendus, subjiciendus esset; denique quod a tot hæreticis perversisque Christianis in variisabus, imo usque ad ipsas incantationes et maleficia esset adhibendus, nec tamen ab hujus Sacramenti institutione revocari potuit. Ad haec quenam excogitari potuit humiliatio abjectior, quam sit illa, qua Deus ille, cui *obedient omnia*, ad unius sacerdotis nutum, imo ad mille millium sa-

⁴ MATT., III, 16.

DE SOLEMNITATE SANCTISSIMI CORPORIS CHRISTI, DISC. IX.

cerdotum, si tot essent, imperium, velut obligatissimus servus et vile quoddam mancipium promptissime obediens a Patris dextera descendat, seque illis exterioribus panis accidentibus velut carceri includat *obediente Deo voci hominis?* Nec tamen uspiam hanc tantam humilitatem ab æterno Patre aliquo honorificientæ signo exaltatam fuisse compcrietis. Et tamen cum Angelico Doctore teste verissimum sit, quod « hoc Sacramentum institutum, « tanquam passionis suæ memoriale perenne, » nunquid tot ejus opprobria et vituperia quibus in hoc Sacramento libens se subiect; tot idem honoribus et obsequiis recompensari convenientissimum erat? Etenim tempus septimanæ sanctæ, utpote aliis permagnis redemptionis nostræ mysteriis destinatum minime permittebat, ut Ecclesia eo tempore vel minimis honorificientæ demonstrationibus in hujus Sacramenti honorem edendis, mortisque ejus opprobiis totidem devotionis et reverentiae testimoniis compensandis intenderet, ideque hanc præcipue octavam sibi elegit, ut in ea illud adimpleretur S. Pauli oraculum: *Videmus Iesum propter passionem mortis gloria et honore coronatum.*

2. — In passione Domini invida Hebræorum gens, commissis a Pilato justitiæ ministris sese conjungens tanto cum strepitu, tantisque cum insultibus Christum ut caperent, vineulisque et catenis ferreis onerarent agressi sunt, ut S. Petrus quin in justam indignationem prorumperet, continere se minime potuerit. Sed ecce tibi hodie is qui Petri in Ecclesiæ cathedra gubernanda successor est, omnes gentes præstandum sanctissimo corpori ejus reverentissimum obsequium eique cum jubilo et festivis gaudiis applaudendum humanissime invit. Tunc unusquisque Judæorum ad Christum injuriis, blasphemias, et calumnias onerandum certatim contendebat, hodie autem Ecclesia unumquemque hisce verbis invit: « Lauda Syon Salvatorem, lauda ducem, et Pastorem, in hymnis et canticis: Quoniam potes, tantum aude. » Tunc Redemptorem nostrum subsannaturi coram eo genua flectebant; at vero ha simulata genuflexiones, hodiernis frequentissimis et devotissimis adorationibus certatim recompensantur: « Christum Regem adoremus. » Patibulo Crucis super caput Jesu ad majorem ejus infamiam inscriptus fuit hic titulus: *Jesus Nazarenus Rex Iudæorum.* Hisce vero diebus totus mundus Christianus hilariter ei acclamat: « Christum Regem adoremus dominantem gentibus. » Tempore Passionis publice per urbis Hierosolymitanæ vicos et plateas probrossimme raptatur, multis fuit, injuriis et opprobiis affectus: in hodiernis vero processionibus, non in una duntaxat urbe, sed in omnibus civitatibus, oppidis, pagis ac territoriis, ad quæ se fidei nostræ extendit professio, in magnifico et augusto majestatis throno cum omni uniuscujusque possibilitati correspondente magnificentia circum-

quaque circumfertur. Passionis tempore, tanquam Iesæ majestatis, religionisque violatae reus, ad tribunalis judicandus, et condemnandus ducitur, et reducitur: hodie autem in plenisque platearum compitis sumptuosa eriguntur altaria, in quibus in hoc processionum circuitu requiescens, ab omnibus tanquam Salvator et Redemptor noster devotissime adoratur. Quod si tempore Paschæ a synagoga pontificibus, ab Herode rege, a præside Judeæ Pilato, nec non ab omnibus synagogæ principibus contumeliose tractatus fuit; ecce tibi hodierna solemnitate a summis Pontificibus velut in triumpho quadam reverenter circumfertur; eademque cum veneratione per humillima regum, imperatorum, et monacharum obsequia devotissime passim adoratur. Quod si in pœnissima illa passionis suæ nocte columnæ flagellandus adstrictus fuit, hodie certe ad majorem illius honorem et gloriam mausolea, obelisci, arcusque triumphales hic et ubique eriguntur. Si in nocte illa vestimentis suis spoliatus ad majus ejus ludibrium lacera fuit purpura induitus, hodie illum pretiosissimis ornamenti circumianctum exponi videmus, siquidem ad Ecclesiæ, altaria et plateas ubique locorum decenter exornandas tota exhaustur tam prophanorum quam sacrorum ornamentorum suppellebant, qua sacerdotes quoque omnesque alii ministri Ecclesiastici circumornati præfulgent. Quodsi Passionis tempore pungentibus fuit spinis coronatus, hodie ad illius altaria et per quæ transitus est loca exornanda, quotquot in hortis nascentur rosæ et lilia adducuntur. Quodsi in monte Calvariæ in ligno quadam in totius populi prospectu, tanquam homo maledictus elevatus fuit: *Maledictus qui pendet in ligno;* hodie a sacerdotibus in altum elevatur, ut innumeris benedictionibus præsentem cumulet populum. Vere igitur, imo verissime dicere hodie possumus: « Videmus Iesum propter Passionem « mortis gloria et honore coronatum. »

3. — Advertendum est autem, dictionem hanc, *Coronatum ad victoriam et triumphum alludere.* Et vere ita est. Siquidem Concilium Tridentinum, de introducto hoc Corporis Dominici festo tractans, quando declarat, quod per hasce processiones hodiernas passionis et mortis ejus victoria representetur et triumphus: « *Equissimum est,* » inquit « *sacros aliquos statutos esse dies, cum Christiani omnes singulari ac rara quodam significatione gratos et memores testentur animos erga communem Dominum et Redemptorem pro tam ineffabili et plane divino beneficio: quo mortis ejus Victoria et triumphus representetur.* » Enimvero quod si vocis hujus *Triumphus*, ethymologiam examinare volumus: « *Triumphus* vox est Græca significat omnium honorum, qui a populo ro-

¹ Conc. Trid., sess. 13. — ² Id theat. vitæ humanæ ver. triumph.

« mano dari poterant, maximum. » Porro quotannis nos hic Romæ docet experientia, omnes huic solemnitati honorandæ excogitari honores et obsequia, quæ a Sancta Sede exhiberi ullen tenus possunt, idemque per universum Christianismum pariter præstatur. De Paule scribitur, quod post obtentum adversus Amalecitas gloriosam victoriam, *Fornicem sibi triumphalem erexit*; ubi Glossa ait: « Arcum extulit, ubi descripsit triumphum gloriæ suæ. » De Davide pariter legitur, quod post captam Syriam *Fecit sibi nomen in valle Salinarum*; ubi Glossa dicit: *Erexit sibi fornicem triumphalem*. Evidem olim non ita facili negotio contingebat assequi triumphum; neque enim ad id sufficiebat multas obtinuisse victorias, nisi triumphator pariter vel proconsul, aut consul esset vel dictator; prælium quoque requirebatur præmium, in quo ad minus hostium quinque millia occubuisserint, et in quo per eandem stragem provinciam, de qua agebatur et subjugasset et paci denuo restituisset, necessum quoque erat, ut Victoriosus denuo cum triumphatore reduceretur exercitus, bellumque non defensive, sed offensive novorum scilicet statuum et dominiorum acquirendorum causa inchoatum fuisset. Denique in templo Jovis Capitolino claudebatur triplus, ubi post universam prædam et spolia exhibita sumptuosum tandem apparebatur convivium. Qualiter autem omnes hi paralleli et ab hoc Romanorum triumpho desumptæ analogiae in hoc nostro præsenti Sacra mentali triumpho perfecte verificantur, velim audiamus: « Mortis ejus Victoria et triumphus representatur. » Etenim quis est, qui nesciat, quod *vicit Leo de tribu Juda* gloriosam de universo mundo, de inferno, cunctisque aliis inimicis reportando victoriam? Quis adeo cœcutit; ut non videat, qualiter omnes universæ terræ provincias et regna sibi in cruento illo passionis suæ certamine compararit: *Nunc princeps mundi hujus ejicietur foras. Ego si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad me ipsum. Hoc autem dicebat significans, qua morte esset moriturus. Christum quoque in multis provinciis et regnis Evangelice legi sue subjectis, regnasse et etiamnum regnare clarius est, quam ut probare necessum sit, ac proinde invitamus ab Ecclesia hisce verbis: « Christum Regem adoremus dominantem gentibus: mortis ejus Victoria et triumphus representatur. » Solebant in triumphis effigie circumferri præcipua triumphatoris facinora et insultus, quibus medianibus hanc assecutus gloriæ fuisset. Eundem quoque finem spectare videtur Ecclesia, dum in hac solemnitate in memoriam nobis revocat gloria, magisque memorabilia Redemptoris nostri facinora, dicendo⁶: « Pange lingua gioriosi corporis mystrium sanguinisque pretiosi, » et cætera quæ se-*

¹ I REG., XV, 21. — ² II REG., VIII, 15. — ³ APOC., V, 6. — ⁴ JOAN., XXII, 31.

quuntur. In triumphis sumptuosi instaurabantur statuarum, fontium, arecum, pontium, et obeliscorum apparatus; quod idem partim in hodiernis fit processionibus, dum, prout quilibet perspicue videt eadem variis, iisque valde elegantibus ac prædibitis apparatis et ornamenti honorantur. Triumphatores ante currus suos triumphales hostes suos vincitos agebant et catenis onustos, in hoc autem Corporis Christi triumpho, nos mancipia sumus, qui paulo ante propter culpam hostes ejus et inimici, nunc vero gratia mediante reconciliati, indissolubilis charitatis viuulis eidem devicti et colligati sumus: *in funiculis Adam traham eos, ita hic Deus per Oseam prædictit¹ in vinculis charitatis, et ero eis quasi exaltans jugum super maxillas eorum et declinavi ad eum, ut vesceretur*. Triumphatores similiter reipublicæ pacem adferebant, persæpe etiam post debellatos inimicos Jani claudebant templum ideoque pariter Ecclesia non sine mysterio per universam hanc octavam canere solet: *Lauda Jerusalem Dominum, lauda Deum tuum Syon; quoniam conforavit seras portarum tuarum, benedixit filii tuis in te, qui posuit fines tuos pacem*. Denique triumphatores in evidens magnificientiæ et liberalitatis suæ signum opulenta elargiti munera magnique valoris monetas in populum spargere et affundere solebant ideoque hic triumphator etiam, ut diximus, *per transitus benefaciendo et sanando omnes*.

4. — Verum enimvero inter cæteras antiquorum triumphorum circumstantias, una est, que in summa nostram confusionem in hodierno triumpho nostro deesse sæpe conspicitur. Etenim senatores aliqui Reipublicæ primates ad præparatum in Capitolio convivium triumpho expleto invitati, illud ipsum frequentare neutiquam tenebant. Ad hanc autem mensam Eucharisticam, de qua dicitur: « O sacrum convivium in quo Christus sumitur » *Homo quidam fecit eum magnum et vocavit multos; sed quo eventu? prout in Evangelio Dominicæ proximæ, quæ est infra octavam, audieris: Cœperunt simul omnes excusare*. Eheu quanta est ab hoc pane in nobis aversio, quanta nausea quam tarde et inviti ad hanc mensam accedimus? Erat insuper et alia quidam triumphalis apparatus circumstantia, quia nimirum post currum triumphalem proximus semper ibat quidam, qui hæc triumphatori verba in memoriam revocabat: « Hominem te esse mente vel qui, ut alii dicunt, defectus ei suis exprobrabat, gravibusque eum onerabat injuriis, id quod in hodierno quoque triumpho proh dolor in maximam confusionem nostram plus nimium observari conspicimur, dum multi perversi et dissoluti Christiani per scandala sua, magnamque quam huic tanto Sacramento exhibent irreverentiam præsentium processionum triumphos injuriis

¹ OSE., XI, 4. — ² PS. CXLVII, 12. — ³ ACT., X, 38. — ⁴ LUC., XIV, 18.

DISCURSUS X.

MULTÆ INTER PROCESSIONEM QUA DAVID ARCAM CIRCUMFERRI FECIT, ET HOEDIERNAS SANCTISSIMI SACRAMENTI PROCESSIONES ADDUCUNTUR ANALOGIE, AGITURQUE DE REVERENTIA QUA EISDEM ASSISTERE DEBEMUS.

IDEA SERMONIS. — 1. Arca Eucharistiam præfigurat. — 2. Propter Eucharistiam Christianis Deus benedit. — 3. Hæc benedictio universalis est. — 4. Puritas mentis exigitur. — 5. Magnates humilliam reverentiam exhibere debent huic Sacramento. — 6-10. David et arca.

Adduxit arcam Dei de domo Obededom in civitatem David, cam gaudio et erant cum David septem chori. II Reg., VI, 12.

et contumeliis suis dedecorant. Vestras obsecro huic tanti ponderis veritati arrigate aures. Etenim Christus Deus noster in magnifico majestatis throno residens hodie quaquaversum circumfertur, ut is ei honor, illa gloria et obsequium restituatur et compensem, qui ei in sua passione ab hominibus turpiter ademptus fuit. Et quidem in spectabili illo in die palmarum ei exhibito triumphos, qui mortem suam immediate antecessit, quando paulo post inter duos latrones probrosissime crucifigendus erat, tanta cum ceremoniarum et acclamacionum pompa honorari et condecorari voluit, ac proinde facile unusquisque conjicere poterit, quanto majori cum apparatu sanctissimum corpus suum in hoc sacramento, nunc dum ad Patris dexteram impassibilis residet honorari et celebrari desideret ut adimpleatur, quod dixit Apostolus, nimirum quod propter passionem mortis gloria et honore coronatur. Mancipia et servi triumphalem victoris currum præcurrentes, junctis ad invicem per manicas ferreas manibus et inclinata cervice eundem stipare solebant talis quoque nostra, dum processiones hasce comitamus, deberet esse devotione. A devotis proinde Hierosolymæ civibus eorumque pueris, ex iis, quos in prædicto Palmarum triumpho exhibuerunt pientissimis moribus, discamus obsecro, quoniam nos modo in præsenti triumpho gerere debeamus. Illi ad eum impensissime honorandum percupidos se esse demonstrarunt, demonstremus igitur et nos ipsi hæc ferventissima reverentia et devotionis exhibenda desideria: *Esurientes replet bonis sicutientes venite ad aquas*. Ipsi quidem frondes et flores per viarum compita sparserunt, sint in nobis loco frondium et florium bona proposita, sanctæque meditationes sacram communionem immediate præcedentes. Illi vestes suas in terram quam calcaturus erat eum portans asellus, prosternebant, nobis autem vitiorum nostrorum, malarumque nostrarum inclinationum exuendi et deponendi sunt habitus. Illi ex olivis que pacis sunt symbola et palmis, que victoriam præsignificant, ramos decerpitos Christo obviam tulerunt: nobis quoque curandum est, ut imperturbata bona conscientiæ pace fruamur, nostrarumque efficiamur tentationum victores, ac tandem colesti huic triumphatori occurtere possimus. Ipsi Christo Domino advenienti acclamarunt: *Benedictus qui venit in nomine Domini*. Nos quoque nostras in ejus laudem linguas laxemus ad reddendas ei pro tam immenso beneficio condignas gratias: *Lauda Syon Salvatorem, lauda dum cem et pastorem in hymnis et canticis.*

2. — *Benedixit Dominus Obedon, et omnem dominum ejus nuntiavitque est Regi David, quod benedixisset Dominus Obedon, et omniu ejus propter arcam Dei; abiit ergo David et adduxit arcam*. Ecce tibi motivum, quo sanctus hic rex adgebat ad transfrendam hanc arcam, nimirum quia domum Obedon multis cumulatam fuisse benedictionibus novet. Quodnam vero motivum fuit, quo summi pontifices Urbanus IV multique alii ejus successores ad novam hanc solemnitatem in universa republica Christiana omni cum sollicitudine et cura promovendam permoti fuere? Nimirum bona infinita, Christifideles ab hoc tam augusto sacramento percepérant et prodigiosa illa miracula, quæ eo tempore quo mysterium hoc a multis hæreticis contro-

¹ DIONYS. CARTH., c. 3 in Fest. Corp. Christi. — ² II REG., VI, 11.

vertebatur ad fidem illius tanto solidius authenti-
candam in variis orbis partibus patrata fuerant;
prouti in discursu primo vidimus.

3. — *Inuit autem consilium David cum tribunis et centurionibus, et universis principibus: si placet vobis et a Domino Deo nostro egreditur sermo, quem loquor, mittamus ad fratres nostros; in universas regiones Israel et reducamus arcam.* Ecce in novæ hujus festivitatis institutione adimpletum omne id, quod David in arce processione ordinanda insti-
tuerat, nam prouti Urbanus IV, in littera quadam ad magnam illam Dei famulam Evam conscripta, in qua ei ob consolationem, quam ex festi hujus ins-
tione perceperat, collætatur dicens¹: « Scias, quod « nos hujusmodi festum cum omnibus archiepisco-
pis, Episcopis, cæterisque Ecclesiarum Prælatis « tunc apud sedem Apostolicam commorantibus » (ad hoc ut videntibus et audientibus de tanti
» festi celebritate salubre præberetur exemplum)
« duximus celebrandum. » Poterat equidem solus Papa vel Romæ, vel in statu Ecclesiastico proces-
siones istas una cum festo hoc instituere id tamen facere noluit, sed potius solemnem hanc veneratio-
nem ad omnes fideles extendere placuit²: *Mittamus ad fratres nostros in universas regiones, ac demum dicit; a Domino egreditur sermo quem loquor, jam enim de revelatione hac super re B. Julianæ facta certior factus fuerat.*

4. — Porro sacer textus numerosum quandam virorum ex omnibus tribubus Israel excellentissi-
mum, qui ad hanc functionem festivam conven-
rant, contextit catalogum: *Congregaverit universum Israel in Jerusalem.* Etenim utilissimum valdeque considerandum est insigne illud a Davide illis da-
tum monitum: *Dixit ad eos: Sanctificamini et afferte arcam Dei Israel ad locum qui ei præparatus est.* Ubi Lyranus ait: « Per quod significatur, quod in « ministerio Sacramenti Eucharistiae non sufficit « gradus ordinis, nisi cum hoc sit puritas mentis « et corporis. » Similem quoque Urbanus circa de-
cernendum huic Sacramento honorem exhibuit sollicitudinem siquidem in bulla verbis satis perspicuis expresse præcipit, ut quilibet ad hujus sacro-
sancti corporis venerationem debite se præparet,
dum ait: « Per veram et puram confessionem, « eleemosynarum largitiones, attentas et sedulas « orationes, et alia devotionis et pietatis opera « taliter se studeant præparare, quod hujus pretio-
sissimi sacramenti mereantur fieri participes. » Sanctus Augustinus scribit⁴: « Nunquid non tunica « mediocris hominis quamvis munda, imperatori « tamen sordida et illicita est? Antistites Dei pu-
riores esse debent quam cæteri qui et Christi « habent personam, et ministros Dei mundiores

¹ I PAR., XIII, 1. — ² PARTH. PHICEN., de Orig. Fest. Corp. Chr. — ³ II PAR., XV, 12. — ⁴ S. AUG., in q. 427 in utrim. Cest.

« esse oportet; nemo enim Imperatori ministrat, « nisi vestimentis, claris et mundis indutus. » Vult Christus Dominus noster in hac festivitate tanquam supremus cœli terræque monarca adorari: « Chris-
« tum Regem adoramus etc », hoc tamen non a quovis grato modo fiet, nam ut David ait: « Illicitum est, ut a quocunque portatur arca Dei, nisi a levitis quos elegit Dominus ad portandam eam et ad ministrandum sibi. » Per quod significatur ait Lyranus, « quod in ministerio Sacramenti Eucharistiae, « in quo continetur Christus, soli sacerdotes et « sacerdotes et ministri ad hoc ordinati accedere « debent et non alii. » Id quod etiam S. Thomas in Hymno matutinali hisce verbis declarat: « Cujus « officium committi voluit solis presbyteris, » ad hos etenim solos pertinet animatae, et divinæ hujus arcæ summa cum reverentia portandæ humeros suos subjecere.

5. — *Congregavit David omnes electos ex Israel².* Multi in veteris illius processionis comitatu numerantur principes³: Uriel Princeps fuit, Asaia princeps Joel princeps, Semeias princeps, etc. *Dixit David principibus levitarum.* Adeoque processionis illius nobilitas et magnificentia ex omni parte resplendebat. Quia vero omnia in figura contingebant illis, ideo tanti apparatus et pompæ veteris illius processionis mysterium et causa fuit, quod videlicet processioni hodiernæ inter omnes, quæ per totius anni decursum celebrantur processiones, hæc debebatur excellentia ac prærogativa, ut eidem a pontificibus, Cardinalibus, Prælatis, Regibus est imperatoribus summa cum humilitate et reverentia debita obsequia certatim exhiberentur.

6. — *David erat induitus stola byssina et universi levitæ qui portabant arcam, etiam induiti erant ephod linea⁴.* Hæc autem vestes ornamenta præfigurabant sacerdotalia aliosque prædivites apparatus, qui hodie potius quam alio quovis tempore ad præsentis festivitatis majorem pompam explicantur. Advertendum vero est, quod lini illius candor internam denotare debebat animarum, et cordium nostrorum præparationem. Atque adeo Anastasius Sinaita nonnullos repræhendit, dicens⁵: « Multi qui « dem non laborant, qua puritate et pœnitentia ad « sacram mensam adeant, sed quibus vestimentis « exornentur. » Glossa quoque ait: « Per stolas « byssinas candida munditiae corporalis castitas « designatur, hac induuntur omnes, qui Dei officio « assistunt et laudes ei ore, moribus et actu con- « crepant. Gymbala oris confessionem, psalteria « mortalitatem cytharæ carni mortificationem de- « notant. »

7. — *Imposuerunt arcam Dei super plastrum nouum⁶.* Hodierna quoque die vasa aurea et argentea

¹ I PAR., XVI, 2. — ² II REG., VI, 1. — ³ I PAR., XV, 5.
— ⁴ PAR., XV, 27. — ⁵ ANAST. SYN., de sacr. synaxi. — ⁶ I REG., VI, 3.

quæ gaza nostra continent, pretiosissima et elegantissima publice a nobis exponuntur ad Eucharistiam corporis Christi mensam tanto magis locupletandum, novisque splendoribus illustrandum: *Recedant vetera, nova sint omnia corda, voces et opera-*

8. — *Constituerunt cantores in organis musicorum nablis videlicet et lyris, et cymbalis, ut resonaret in excelsis sonitus lætitiae; erant cum David septem chorii; deducebant arcam in jubilo et sonitu buccinæ, et tubis et cymbalis, et nublis, et cytharis concrepantes.* Qui est, qui non videat cantus et musica illa instrumenta præludia fuisse quibus harmonia musicæ, cunctaque alia lætitiae et universalis jubili signa, quibus hodiernæ processiones passim afficiuntur, præsignificabantur? audite pontificem in Bulla sua loquenter. « Tam clerici quam populi gaudentes in cantica laudum surgant: tunc enim omnium corda, et « vota, et ora, et labia hymnos persolvant lætitiae « salutaris. » Dionysius Carthusianus eadem de re ita scribit²: « Per arce reductionem præfigurata est processionalis circumductio Sacramenti, in « qua cum prælato sunt diversi chori psallentium, « et cum interiori et exteriori Deitatis laudatione, « symphonia et devotione educitur Sacramentum: « In cytharis pro octava canebant opinacionem, » id quod de hac processione dicitur: Ubi Lyranus ait: « Per octava canebant, est significatio ista, victori Deo triumphus sive palma, hoc erat principium cantici, quod cantabant, et frequenter resumebatur in processu cantici. » Nos in hodiernis matutinis pariter per se replicamus: *Christum Regem adoremus dominantem gentibus, et in præcedenti discursu de facto probavimus, quod in hac processione mortis ejus victoria, et triumphus representatur.*

9. — *David saltabat totis viribus ante Dominum³.* S. Ambrosius saltus hosce devotionis, mortificationis et conceptus erga arcam reverentiae effectus fuisse hisce verbis commonstrat: « Saltabat ante arcam potentissimus Regum docens contumum regalis potentiae non esse habendum, ubi reliquioni exhibetur obsequium. » Porro in saltibus hisce ludi titulus a Scriptura tribuitur: *David et omnis Israel ludebant coram Domino..., saltantem atque ludentem;* uhi Glossa ait: « Iste ludus non erat dissolutionis, sed devotionis, secundum illud Psalmi LXXXIII: Cor meum et cura mea exultaverunt in Deum vivum. » Hanc devotionem, exultationem et interius gaudium, quilibet Christifidelis in hac sanctissimi Corporis Christi publica veneratione in se manifeste experitur.

10. — *Michol filia Saul prospiciens per fenestram, vidit regem David subsilientem atque saltantem coram Domino et despezitem in cordes suo⁴.* Redeuntem quoque asperrima reprehensione corripiens

¹ I PARAL., XV, 17. — ² DION. CART., in Reg. — ³ II REG., VI, 14. — ⁴ II REG., VI, 6.

¹ S. THOM. VILL., c. 3. — ² Conc. Trid., sess. 13. — ³ JOSUE, VI, 4. — ⁴ II REG., VI, 6.